

Otorynolaryngologia

1. METRYCZKA

Rok akademicki	2026/2027
Wydział	Lekarsko-stomatologiczny
Kierunek studiów	Lekarsko-dentystyczny
Dyscyplina wiodąca	Nauki Medyczne
Profil studiów	Ogólnoakademicki
Poziom kształcenia	Jednolite magisterskie
Forma studiów	Stacjonarne
Typ modułu/przedmiotu	Obowiązkowy
Forma weryfikacji efektów uczenia się	Egzamin
Jednostka/jednostki prowadząca/e	Klinika Otorynolaryngologii, Szpital Czerniakowski ul. Stepińska 19/25, 00-739 Warszawa tel.223186270

Załącznik nr 4A do Procedury opracowywania i okresowego przeglądu programów studiów
(stanowiącej załącznik do zarządzenia nr 68/2024 Rektora WUM z dnia 18 kwietnia 2024 r.)

Kierownik jednostki/kierownicy jednostek	dr hab. n. med. Wojciech Kukwa
Koordynator przedmiotu	dr n. med. Tomasz Szafarowski ; tomasz.szafarowski@wum.edu.pl
Osoba odpowiedzialna za sylabus	dr n. med. Tomasz Szafarowski; tomasz.szafarowski@wum.edu.pl
Prowadzący zajęcia	dr hab. n. med. Wojciech Kukwa; wojciech.kukwa@wum.edu.pl dr n. med. Zuzanna Gronkiewicz; zuzanna.gronkiewicz@wum.edu.pl dr n. med. Piotr Wójtowicz; piotr.wojtowicz@wum.edu.pl dr n. med. Joanna Radzikowska; joanna.radzikowska@wum.edu.pl dr n. med. Ewa Migacz; ewa.migacz@wum.edu.pl dr n. med. Tomasz Szafarowski; tomasz.szafarowski@wum.edu.pl

2. INFORMACJE PODSTAWOWE

Rok i semestr studiów	III rok, V semestr	Liczba punktów ECTS	3
FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ		Liczba godzin	Kalkulacja punktów ECTS
Godziny kontaktowe z nauczycielem akademickim			
wykład (W)		-	-
seminarium (S)		10	0,4
ćwiczenia (C)		35	1,4
e-learning (e-L)		-	-
zajęcia praktyczne (ZP)		-	-
praktyka zawodowa (PZ)		-	-
Samodzielna praca studenta			
Przygotowanie do zajęć i zaliczeń		28	1,2

3. CELE KSZTAŁCENIA

C1	Poszerzenie wiedzy z zakresu anatomii głowy i szyi
C2	Przyswojenie wiedzy z fizjologii narządu słuchu i równowagi, górnego odcinka drogi oddechowej i pokarmowej

C3	Przyswojenie wiadomości umożliwiających rozpoznawanie najczęstszych schorzeń laryngologicznych, a zwłaszcza tych z pogranicza laryngologii i stomatologii
C4	Opanowanie umiejętności podstawowego badania laryngologicznego

4. STANDARD KSZTAŁCENIA – SZCZEGÓŁOWE EFEKTY UCZENIA SIĘ

Symbol i numer efektu uczenia się zgodnie ze standardami uczenia się	Efekty w zakresie
--	-------------------

Wiedzy – Absolwent* zna i rozumie:

A.W3.	budowę ciała ludzkiego w podejściu topograficznym i czynnościowym, ze szczególnym uwzględnieniem głowy i szyi;
A.W5.	znaczenie czynnościowe poszczególnych narządów i tworzących je układów;
A.W6.	anatomiczne uzasadnienie badania przedmiotowego;
A.U1.	interpretować relacje anatomiczne zilustrowane podstawowymi metodami badań diagnostycznych z zakresu radiologii (zdjęcia przeglądowe i z użyciem środków kontrastowych), ze szczególnym uwzględnieniem głowy i szyi;
C.W25.	farmakoterapię stosowaną w różnych stanach zagrożenia życia;
F.W3.	rolę mikrobiomu jamy ustnej;
F.W4.	objawy, przebieg i sposoby postępowania w określonych chorobach jamy ustnej, głowy i szyi, z uwzględnieniem grup wiekowych;
F.W10.	diagnostykę i zasady postępowania w przypadku torbieli szczęk, zmian zapalnych tkanki kostnej i miękkiej części twarzowej czaszki oraz zaburzeń nowotworowych potencjalnie złośliwych jamy ustnej;
F.W11.	objawy, przebieg i sposoby postępowania we wczesnych i zaawansowanych stadiach nowotworów głowy i szyi, ze szczególnym uwzględnieniem nowotworów złośliwych błony śluzowej jamy ustnej;
F.W12.	diagnostykę i metody leczenia chorób przyzębia i okołowszczepowych oraz chorób błony śluzowej jamy ustnej i ślinianek;
F.W17.	diagnostykę różnicową bólu jamy ustnej i twarzy;
F.W18.	zasady stosowania środków farmakologicznych w profilaktyce i leczeniu chorób jamy ustnej;
F.W29.	zagadnienie opieki stomatologicznej nad pacjentem z nowotworem głowy lub szyi przed, w trakcie i po leczeniu onkologicznym;

Umiejętności – Absolwent* potrafi:

F.U1.	zebrać wywiad lekarski i stomatologiczny z pacjentem lub jego rodziną z zachowaniem zasad profesjonalnej komunikacji;
F.U2.	przekazywać pacjentowi informacje, dostosowując ich liczbę i treść do potrzeb i możliwości pacjenta, uzupełniać informacje werbalne modelami i informacją pisemną, w tym wykresami i instrukcjami, oraz odpowiednio je stosować;

Załącznik nr 4A do Procedury opracowywania i okresowego przeglądu programów studiów
(stanowiącej załącznik do zarządzenia nr 68/2024 Rektora WUM z dnia 18 kwietnia 2024 r.)

F.U11.	przewodzą leczenie ostrych i przewlekłych, zębopochodnych i niezębopochodnych procesów zapalnych tkanek miękkich jamy ustnej, przyzębia oraz kości szczęk;
F.U26.	diagnozować objawy kliniczne zaburzeń nowotworowych, w tym potencjalnie złośliwych, jamy ustnej oraz nowotworów jamy ustnej i ślinianek;

5. POZOSTAŁE EFEKTY UCZENIA SIĘ

Numer efektu uczenia się	Efekty w zakresie
--------------------------	-------------------

Wiedzy – Absolwent zna i rozumie:

W1	-
----	---

Umiejętności – Absolwent potrafi:

U1	-
----	---

Kompetencji społecznych – Absolwent jest gotów do:

K1	-
----	---

6. ZAJĘCIA

Forma zajęć	Treści programowe	Efekty uczenia się
Seminarium	S1 - Seminarium 1- ZAPALENIA USZU. PODSTAWOWE INFORMACJE NA TEMAT ZAPALEŃ USZU I METOD ICH LECZENIA.	A.U1., F.W4., C.W25.,
	S2 – Seminarium 2- ZAPALENIA ZATOK PRZYNOSOWYCH. PODSTAWOWE INFORMACJE NA TEMAT ZAPALEŃ ZATOK PRZYNOSOWYCH I METOD ICH LECZENIA.	A.U1., C.W25., F.W12, F.W17.
	S3 – Seminarium 3 - OSTRY DYŻUR LARYNGOLOGICZNY – KRTAŃ. NAJ- CZĘSTSZE OSTRODYŻUROWE PRZYPADKI CHOROÓB KRTANI WYMAGAJĄCE PILNEGO LECZENIA.	A.W3., A.W6., C.W25.
	S4 - Seminarium 4 - OSTRY DYŻUR LARYNGOLOGICZNY. ZAGADNIENIA OBJEMUJĄCE KRWAWIENIA I URAZY. POSTĘPOWANIE MEDYCZNE ZACHOWAWCZE ORAZ ZABIEGOWE.	F.W4., F.W18., F.U1.
	S5 – Seminarium 5 - OSTRY DYŻUR LARYNGOLOGICZNY – GARDŁO, JAMA USTNA. OBEJMUJE ZAPALENIA W ZAKRESIE GARDŁA I JAMY USTNEJ.	A.U1., F.W4., C.W25., F.W12.
	S6 - Seminarium 6 - POWIKŁANIA ZAPALEŃ ZATOK PRZYNOSOWYCH I ZAPALEŃ USZU. PRZEDSTAWIENIE POWIKŁAŃ ZAPALEŃ ZATOK PRZYNOSOWYCH ORAZ METOD ICH LECZENIA OBEJMUJĄCYCH POSTĘPOWANIE ZARÓWNO ZACHOWAWCZE JAK I CHIRURGICZNE.	A.U1., A.W6., C.W25., F.U1.
	S7 - Seminarium 7 - ZABURZENIA DROŻNOŚCI NOSA, OBPS. PRZEDSTAWIENIE PROBLEMÓW MAJĄCYCH WPŁYW NA DROŻNOŚĆ NOSA. PRZEDSTAWIENIE PODSTAWOWYCH ZAGADNIEŃ DOTYCZĄCYCH OBTURACYJNEGO BEZDECHU PODCZAS SNU ORAZ METOD LECZENIA OBTURACYJNEGO BEZDECHU PODCZAS SNU.	A.W6., A.W5., A.U1.,

Załącznik nr 4A do Procedury opracowywania i okresowego przeglądu programów studiów
(stanowiącej załącznik do zarządzenia nr 68/2024 Rektora WUM z dnia 18 kwietnia 2024 r.)

	S8 – Seminarium 8 - GUZY KRTANI I SZYI. PRZEDSTAWIENIE NAJWŻNIEJSZYCH INFORMACJI ODNOŚNIE ONKOLOGII GŁOWY I SZYI ZE SZCZEGÓLNYM UWZGLĘDNIENIEM NOWOTWORÓW ZŁOŚLIWYCH TEJ OKOLICY.	A.U1., F.W11., F.W29.
	S9 – Seminarium 9 - NIEDOSŁUCH, SZUMY USZNE I ZAWROTY GŁOWY. PRZEDSTAWIENIE PODSTAWOWYCH TYPÓW NIEDOSŁUCHÓW, PODSTAWOWYCH PRZYCZYN SZUMÓW USZNYCH ORAZ METOD ICH LECZENIA.	A.W3., A.W5.
	S10 – Seminarium 10 - CHOROBY ŚLINIANEK. PRZEDSTAWIONE INFORMACJE OBEMUJĄ ZARÓWNO TYPY GUZÓW ŚLINIANEK JAK I NAJCZĘSTSZE PATOLOGIE ŚLINIANEK. W CZASIE SEMINARIUM PRZEDSTAWIANA JEST WIEDZA ODNOŚNIE METOD DIAGNOSTYKI I LECZENIA POSZCZEGÓLNYCH PATOLOGII ŚLINIANEK.	A.W3., A.W5., A.U1., F.W29., F.U26.,
	C1-C8 – Ćwiczenia 1-8: Część I. Badanie w zakresie głowy i szyi. Nabywanie umiejętności praktycznych badania chorego z dolegliwościami w zakresie głowy i szyi. Praca na fantomach. Badanie laryngologiczne pacjenta – ćwiczenia z badaniem pacjenta. Samodzielne badanie przedmiotowe i podmiotowe pacjenta.	A.W3., A.W5., A.W6., A.U1. C.W25., F.W3., F.W4., F.W12., F.W18., F.U1., F.U2., F.U11.
Ćwiczenia	C9-C18 – Ćwiczenia 9-18: Część II Prowadzenie dokumentacji medycznej. Interpretacja wyników badań chorych leczonych w oddziale laryngologicznym. Zasady prowadzenia dokumentacji medycznej. Analiza prowadzenie karty pacjenta. Analiza badań laboratoryjnych pacjenta. Analiza badań obrazowych głowy i szyi. Analiza badań mikrobiologicznych.	A.W3., A.W5., A.W6., F.W29., F.U1., F.U2.
	C19-C29 – Ćwiczenia 19-29: Część III Zaawansowane badania diagnostyczne w zakresie głowy i szyi. Zaawansowane badania laryngologiczne. Poznanie najnowszych technik diagnostycznych wykorzystywanych w oddziale laryngologicznym. Badanie fiberoskopowe górnych dróg oddechowych. Badanie słuchu (stroiki, audiometria tonalna, impedancyjna, otoemisje, ABR) Badanie węchu i smaku. Polisomnografia.	A.W3., F.W3., F.W4., F.U1., F.U2.
	C30-C35 – Ćwiczenia 30-35: Część IV. Poznanie najważniejszych zabiegów wykonywanych w oddziale laryngologicznym ze szczególnym uwzględnieniem zabiegów wykonywanych w obrębie zatok przynosowych. Poznanie zabiegów udrażniających drogi oddechowe: konikotomia i tracheotomia. Zasady pracy bloku operacyjnego. Operacje zatok przynosowych (dostęp do zatoki szczękowej) Tracheotomia i konikotomia.	A.U1., F.W11., F.W12., F.W18., F.U1., F.U2., F.U11.

7. LITERATURA

Obowiązkowa

- Choroby ucha nosa i gardła z chirurgią głowy i szyi. Wrocław, 2, 2015, Autor: Hans Behrbohm, Oliver Kaschke, Tadeus Nawka, Andrew Swift, Tłumacz: Ewa Gołąbek, Wiesław Gołąbek
- Otolaryngologia kliniczna. Red. K. Niemczyk, rok wydania 2014 ISBN 978-83-61104-83-4

Uzupełniająca

Ostry dyżur – otorynolaryngologia. G. Janczewski, E. Osuch-Wójcikiewicz. α- medicapress, 2003

8. SPOSOBY WERYFIKACJI EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

Symbol przedmiotowego efektu uczenia się	Sposoby weryfikacji efektu uczenia się	Kryterium zaliczenia
--	--	----------------------

Załącznik nr 4A do Procedury opracowywania i okresowego przeglądu programów studiów
(stanowiącej załącznik do zarządzenia nr 68/2024 Rektora WUM z dnia 18 kwietnia 2024 r.)

A.W3., A.W5., A.W6., A.U1., C.W25., F.W3., F.W4., F.W10., F.W11., F.W12., F.W17., F.W18., F.W29., F.U1., F.U2., F.U11., F.U26.	Kolokwium ustne na zakończenie bloku zajęć przez asystenta prowadzącego ćwiczenia. Przygotowanie i przedstawienie krótkiej prezentacji z zakresu schorzeń laryngologicznych.	Obecność na zajęciach i aktywny udział w ćwiczeniach klinicznych. Umiejętność podstaw badania laryngologicznego.
	Egzamin pisemny – test 60 pytań.	Zaliczenie zajęć praktycznych; wymóg zaliczenia egzaminu: 60% prawidłowych odpowiedzi

9. INFORMACJE DODATKOWE

Regulamin odbywania zajęć z otorynolaryngologii:

Zajęcia rozpoczynają się o godzinie 7.30 w sali seminaryjnej Kliniki Otorynolaryngologii Wydziału Lekarsko-Stomatologicznego WUM (IV p). Na zajęciach wymagane jest obuwie na zmianę i fartuch.

Spóźnienia:

Przyjście na zajęcia później niż 15 minut od ich rozpoczęcia traktowane jest jako spóźnienie. Trzy spóźnienia obligują do odrobienia jednego dnia (3 godziny) w ramach ostrego dyżuru laryngologicznego.

Zaliczenie zajęć:

Dopuszczalne są dwie nieobecności pod warunkiem odrobienia ich w ramach ostrego dyżuru laryngologicznego (3h).

Trzy nieobecności powodują niezaliczenie bloku.

Na zaliczenie zajęć składa się obecność na ćwiczeniach i seminariach oraz przygotowanie i przedstawienie w trakcie zajęć krótkiej prezentacji z zakresu schorzeń laryngologicznych. W przypadku usprawiedliwionej nieobecności na zaliczeniu, studentowi przysługuje prawo do zaliczenia w kolejnym przewidzianym przez jednostkę terminie.

Egzaminy:

Egzamin testowy z przedmiotu odbywa się po zakończeniu 3-tygodniowego bloku zajęć.

Warunkiem przystąpienia do egzaminu, którego termin został wyznaczony poza sesją egzaminacyjną, jest uzyskanie zaliczenia przedmiotu.

Studentowi przysługują trzy terminy zdawania egzaminu, z czego drugi i trzeci termin są terminem poprawkowym.

W przypadku drugiego terminu egzaminu poprawkowego, student może wystąpić do Dziekana z prośbą o udział w egzaminie obserwatora wskazanego przez samorząd studentów.

Dziekan może wyrazić zgodę na przystąpienie do egzaminu komisyjnego lub zaliczenia komisyjnego w przypadku zgłoszenia uzasadnionych zastrzeżeń, co do przebiegu egzaminu lub zaliczenia.

Przy Klinice działa Studenckie Koło Naukowe Kliniki Otorynolaryngologii Wydziału Lekarsko-Dentystycznego - opiekun koła - dr n.med. Ewa Migacz.

Prawa majątkowe, w tym autorskie, do sylabusu, przysługują WUM. Sylabus może być wykorzystywany dla celów związanych z kształceniem na studiach odbywanych w WUM. Korzystanie z sylabusu w innych celach wymaga zgody WUM.

UWAGA

Końcowe 10 minut ostatnich zajęć w bloku/semestrze/roku należy przeznaczyć na wypełnienie przez studentów Ankiety Oceny Zajęć i Nauczycieli Akademickich